

Høgskolen i Telemark

SKRIFTLIG SLUTTPRØVE

6006 – Forretningsjus (7,5 stp.)

11.05.2015

Tid: *5 timer*

Målform: *Bokmål/nynorsk*

Sidetal: *7 (inkludert denne forsiden)*

Hjelpemiddel: *Norges lover, andre ukommenterte lovsamlinger, utskrifter av lover og forskrifter frå Lovdata.*

Merknader: Dersom oppgavene er ufullstendige eller uklare, må du selv ta de nødvendige forbehold. Forbeholdene bør gå klart frem av besvarelsen. Samtlige spørsmål skal besvares.

Vedlegg: Ingen

Eksamensresultatene blir offentliggjort på Studentweb.

Fakultet for allmennvitenskaplige fag

OPPGAVETEKST BOKMÅL

OPPGAVE I

Den såkalte bilbeltedommen (Rt. 2001 side 545) gjaldt forståelsen av forskrifter gitt med hjemmel i vegtrafikkloven § 23 a. Forskriftene stiller krav om at bilbelte skal brukes, og den gir hjemmel for å ilegge gebyr ved «unnlatt bruk» av bilbelte.

Da A ble stoppet og ilagt bot, hadde hun bilbeltet fastspent, men skulderbeltet lå under venstre arm. Høyesterett kom til at denne anvendelse av bilbeltet var «unnlatt bruk» av i bilbelte i forskriftene forstand. «Bruk» av bilbelte måtte etter Høyesteretts syn forstås som bruk av bilbeltet på *korrekt* måte, og ikke som her, hvor bilbeltet lå under armen.

Spørsmål 1: Hva kalles den type lovtolkning som Høyesterett benyttet i ovennevnte sak?

OPPGAVE II

Peder Ås utsteder et enkelt gjeldsbrev til Lars Holm, som deretter overdrar det til Marte Kirkerud. Da det viser seg at Peder Ås ikke kan betale, krever Marte Kirkerud betaling av Lars Holm.

Spørsmål 2: Kan Marte Kirkerud kreve betaling av Lars Holm? Begrunn svaret.

Kari og Ola utsteder et enkelt gjeldsbrev til Trine, hvoretter de erkjenner å skyldte Trine kr 100 000,-.

Spørsmål 3: Hvor stort beløp kan Trine kreve av den enkelte skyldner (Kari og Ola)? Begrunn svaret.

Spørsmål 4: Forklar kort hva som menes med regress.

OPPGAVE III

Sportsimport AS inngikk i begynnelsen av april avtale med Larsen Sport AS om levering av sportsutstyr. Varene skulle leveres 22. april og betalingen skulle skje senest 15. mai. I avtalen sto det også følgende:

«Sportsimport AS skal ha salgspant i de solgte varene inntil betaling har funnet sted»

Larsen Sport AS betalte ikke varene til rett tid. Sportsimport AS purret flere ganger på betalingen, men uten resultat. Den 1. juli krevde Sportsimport AS at varene skulle tilbakeleveres. Larsen Sport AS motsatte seg dette og anførte i den forbindelse at avtalen om salgspant ikke var gyldig.

Spørsmål 5: Drøft og avgjør om salgspantavtalen mellom Sportsimport AS og Larsen Sport AS er gyldig.

OPPGAVE IV

Fine Biler AS solgte den 1. august 2012 en ny varebil av typen «Handy C5» til rørlegger Ronny Røys for kr. 700 000,-. Det ble avtalt at bilen skulle betales kontant ved levering, som skulle finne sted den 1. september 2012.

Leveringen ble forsinket fordi bilfabrikken, som Lillevik Bilforretning kjøpte sine biler fra, ikke hadde nok biler på lager. Samtidig hadde Ronny store problemer med å finansiere kjøpet. Bilkjøpet skulle finansieres med et lån i Lillevik sparebank.

Den 20. september hadde Ronny omsider fått innvilget lånet. Den 22. september fikk Ronny beskjed av Pene Biler AS om at bilen nå var klar for levering, og at den nå kunne hentes hos bilforretningen. Ronny nektet imidlertid å hente bilen, idet han viste til at den skulle ha vært levert den 1. september. Han varslet samtidig om heving av kjøpet.

Spørsmål 6: Drøft og avgjør om Ronny Røys har rett til å heve kjøpet av bilen.

OPPGAVE V

Karsten, Petra og Vegard stiftet den 1. januar 2011 selskapet Driftsregnskap AS. Karsten og Petra eide 30 prosent av aksjene hver, mens Vegard eide de resterende 40 prosent. På den konstituerende generalforsamlingen ble Vegard valgt som styreleder, mens Karsten og Petra ble valgt som styremedlemmer.

Karsten og Petra ble etter hvert som tiden gikk, mer og mer misfornøyd med Vegard som styreleder. De krevde derfor at Vegard måtte tre ut av styret. Vegard mente at han hadde rett til å delta i styret ut styreperioden, som var 2 år. Dessuten mente han at Karsten og Petra måtte ha saklig grunn for å kreve at han skulle tre ut av styret. Karsten og Petra avviste dette og fastholdt kravet.

Spørsmål 7: Drøft og avgjør om Karsten og Petra har rett til å kreve at Vegard trer ut av styret i Driftsregnskap AS.

Driftsregnskap AS hadde en del gjeld. Den største kreditoren var Lillevik Kontor AS, som hadde et utestående krav på 80 000,-. Etter flere purringer, skaffet Bedriftsregnskap AS tvangsgrunnlag for kravet (gjennom dom i forliksrådet), og den 8. februar 2014 ble det tatt utleggspant for kravet i selskapets faste eiendom. Utleggspantet ble tinglyst samme dag. Eiendommen var verdsatt til tre millioner kroner.

Den 5. mai 2014 sendte Lillevik Kontor AS konkursbegjæring til Lillevik tingrett. Konkursbegjæringen kom inn til tingretten den 6. mai, og konkurs ble åpnet ved beslutning av Lillevik tingrett den 10. mai. Advokat Hans Hansen ble samme dag oppnevnt som bostyrer.

Bostyrer mente at utlegget til Lillevik Kontor AS måtte omstøtes. Lillevik Kontor AS avviste bostyrers anførsel, blant annet fordi de som hadde opptrådt på vegne av selskapet hadde vært i god tro, noe som forøvrig ikke ble bestridt av bostyrer.

Spørsmål 8: Drøft og avgjør om utlegget kan omstøtes.

I forbindelse med bobehandlingen oppdaget bostyrer at inventarlisten ikke stemte med de faktiske forhold. Nærmere bestemt manglet det elleve datamaskiner. Disse hadde en samlet verdi på ca. 50 000 kroner. Bostyrer tok spørsmålet opp med Vegard, som opplyste at disse var solgt, noe som senere viste seg ikke å være korrekt. De faktiske forhold var at Vegard hadde gjemt dem på lageret for at boet ikke skulle beslaglegge dem.

Bostyrer er usikker på om dette forholdet er straffbart, og han har i den forbindelse kontaktet deg.

Spørsmål 9: Drøft og avgjør om Vegard har gjort seg skyldig i et straffbart forhold?

Spørsmål 10: Forutsatt nå at Peder kan straffes for forholdet, og angi hva strafferammen er i dette tilfellet. Begrunn svaret.

OPPGÅVETEKST NYNORSK:

OPPGÅVE I

Den såkalla bilbeltedommen (Rt. 2001 side 545) gjaldt tydinga av forskrift med heimel i vegtrafikklova § 23 a. Forskriftene stiller krav om at bilbelte skal brukast, og det er heimel for å gje gebyr ved «unnlatt bruk» av bilbelte.

Da A ble stoppa og bøtelagd, hadde ho bilbeltet fastspent, men skulderbeltet låg under venstre arm. Høgsterett kom til at denne bruken av bilbeltet var «unnlatt bruk» av i bilbelte i forskriftenes forstand. «Bruk» av bilbelte måtte etter Høyesteretts syn forstås som bruk av bilbeltet på *korrekt* måte, og ikkje som her, kor bilbeltet låg under armen.

Spørsmål 1: Kva kalles den type lovtolking som Høgsterett brukte i denne saka?

OPPGÅVE II

Peder Ås gjer eit enkelt gjeldsbrev til Lars Holm, som deretter overdrar det til Marte Kirkerud. Da det syner seg at Peder Ås ikkje kan betale, krev Marte Kirkerud betaling av Lars Holm.

Spørsmål 2: Kan Marte Kirkerud krevje betaling av Lars Holm? Grunnkje svaret.

Kari og Ola gjer eit enkelt gjeldsbrev til Trine, kor dei vedtek å skylde Trine kr 100 000,-.

Spørsmål 3: Kor stort beløp kan Trine krevje av den einskilde skyldnar (Kari og Ola)? Grunnkje svaret.

Spørsmål 4: Gjer kort greie for kva som meinast med regress.

OPPGÅVE III

Sportsimport AS inngjekk i byrgjinga av april avtale med Larsen Sport AS om levering av sportsutstyr. Varene skulle leveras 22. april og betalinga skulle skje seinast 15. mai. I avtala sto det og følgjande:

«Sportsimport AS skal ha salgs pant i dei selde varene til betaling har funne stad»

Larsen Sport AS betalte ikkje varene til rett tid. Sportsimport AS purra fleire gonger på betalinga, men utan resultat. Den 1. juli krevde Sportsimport AS at varene skulle leverast tilbake. Larsen Sport AS motsette seg dette og hevda i samband med dette at avtala om sals pant ikkje var gyldig.

Spørsmål 5: Grei ut og avgjer om sals pantavtala mellom Sportsimport AS og Larsen Sport AS er gyldig.

OPPGÅVE IV

Fine Biler AS selde den 1. august 2012 ein ny varebil av typen «Handy C5» til rørleggjar Ronny Røys for kr. 700 000,-. Det ble avtala at bilen skulle betalas kontant ved levering, som skulle finne stad den 1. september 2012.

Leveringa ble forseinka avdi bilfabrikken, som Lillevik Bilforretning kjøpte sine bilar frå, ikkje hadde nok bilar på lager. Samstundes hadde Ronny store problem med å finansiere kjøpet. Bilkjøpet skulle finansieras med eit lån i Lillevik sparebank.

Den 20. september hadde Ronny endeleg fått innvilga lånet. Den 22. september fekk Ronny beskjed av Pene Biler AS om at bilen nå var klar for levering, og at han nå kunne hentas hos bilforretningen. Men Ronny nekta å hente bilen. Han synta til at bilen skulle ha vore levert den 1. september. Han varslet samtidig om heving av kjøpet.

Spørsmål 6: Grei ut og avgjer om Ronny Røys har rett til å heve kjøpet av bilen.

OPPGAVE V

Karsten, Petra og Vegard stifta den 1. januar 2011 selskapet Driftsregnskap AS. Karsten og Petra eigde 30 prosent av aksjene kvar, medan Vegard eigde dei resterande 40 prosenta. På den konstituerande generalforsamlinga vart Vegard vald som styreleiar, medan Karsten og Petra vart valde som styremedlemmar.

Karsten og Petra vart etter kvart som tida gjekk, meir og meir misnøgde med Vegard som styreleiar. Dei krevde difor at Vegard måtte gå ut av styret. Vegard meinte at han hadde rett til å sittje i styret ut styreperioden, som var 2 år. Dessutan meinte han at Karsten og Petra måtte ha sakleg grunn for å krevje at han skulle gå ut av styret. Karsten og Petra avviste dette og fastheld kravet.

Spørsmål 7: Grei ut og avgjer om Karsten og Petra har rett til å krevje at Vegard går ut av styret i Driftsregnskap AS.

Driftsregnskap AS hadde ein del gjeld. Den største kreditoren var Lillevik Kontor AS, som hadde eit uteståande krav på 80 000,-. Etter fleire purringar, skaffa Bedriftsregnskap AS tvangsgrunnlag for kravet (gjennom dom i forliksrådet), og den 8. februar 2014 vert det tatt utleggspant for kravet i selskapet si faste eigedom. Utleggspantet vart tinglyst same dag. Eigedommen var verdsat til tre millionar kroner.

Den 5. mai 2014 sende Lillevik Kontor AS konkursbegjæring til Lillevik tingrett. Konkursbegjæringa kom inn til tingretten den 6. mai, og konkurs vart

opna ved orskurd av Lillevik tingrett den 10. mai. Advokat Hans Hansen vart same dag oppnemnd som bustyrar.

Bustyrer meinte at utlegget til Lillevik Kontor AS måtte omstøtast. Lillevik Kontor AS avviste bustyrer sitt krav, blant anna fordi dei som hadde optrådt på vegner av selskapet hadde vore i god tru, noko som elles ikkje vart benekta av bustyrar.

Spørsmål 8: Grei ut og avgjer om utlegget kan omstøtas.

I samband med buhandsaminga oppdaga bustyrar at inventarlista ikkje stemde med dei faktiske omstenda. Nærmere bestemd mangla det elleve datamaskinar. Desse hadde ei samla verdi på ca. 50 000 kroner. Bustyrar tok spørsmålet opp med Vegard, som opplyste at desse var selde, noke som seinare viste seg ikkje å vere korrekt. Dei faktiske omstenda var at Vegard hadde gjøymd dei på lageret for at boet ikkje skulle ta beslag i dei.

Bustyrar er usikker på om denne handlinga er straffbar, og han har i samband med dette kontakta deg.

Spørsmål 9: Grei ut og avgjer om Vegard har gjort seg skuldig i ei straffbart handling?

Spørsmål 10: Sett nå føre at Peder kan straffas for handlinga, og forklar kva strafferamma er i dette tilfellet. Grunnge svaret ditt.